

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, 24 października 2022 r.

Opinia do ustawy o zmianie ustawy o nawozach i nawożeniu

(druk nr 811)

I. Cel i przedmiot ustawy

Ustawa ma na celu zapewnienie stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1009 z dnia 5 czerwca 2019 r. ustanawiającego przepisy dotyczące udostępniania na rynku produktów nawozowych UE, zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 1069/2009 i (WE) nr 1107/2009 oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 2003/2003, zwanego dalej „rozporządzeniem nr 2019/1009”, określając właściwości organów w odniesieniu do obowiązków wynikających z przepisów rozporządzenia nr 2019/1009, a także system sankcyjny za naruszenie jego przepisów. Rozporządzenie nr 2019/1009 zastąpiło dotychczas obowiązujące rozporządzenie nr 2003/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. w sprawie nawozów, rozszerzając jednocześnie katalog produktów nawozowych objętych prawem wspólnotowym, a także nakładając na państwa członkowskie obowiązek organizacji i wyznaczenia w tym zakresie organów nadzoru rynku oraz odpowiedniego systemu sankcyjnego. Cel ten ma być osiągnięty przez zmianę ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu polegającą na wprowadzeniu do niej przepisów:

- 1) dostosowujących zakres i istniejącą terminologię do wymagań rozporządzenia nr 2019/1009;
- 2) wyznaczających organy nadzoru rynku produktów nawozowych UE oraz zakres ich kompetencji;
- 3) dotyczących kar za naruszanie norm rozporządzenia 2019/1009 obowiązujących na jego podstawie.

Ustawa dostosowuje kompetencje organów do obowiązków wynikających z przepisów rozporządzenia nr 2019/1009, a także określa sprawy z obszaru udostępniania na rynku produktów nawozowych UE, nieuregulowane w rozporządzeniu nr 2019/1009, takie jak przeprowadzanie kontroli jakości i zgodności oznakowania tych produktów, właściwego ich stosowania oraz przechowywania. Ustawa zawiera nowy system sankcyjny, w ramach którego zastąpiono dotychczasowe opłaty sankcyjne i kary grzywny za niezgodne z prawem wprowadzanie do obrotu produktów nawozowych systemem administracyjnych kar pieniężnych.

Ustawa zawiera przepisy przejściowe i dostosowujące związane z proponowanymi w niej zmianami (art. 2–7).

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia (art. 8).

II. Przebieg prac legislacyjnych

Projekt ustawy wpłynął do Sejmu jako przedłożenie rządowe w dniu 9 września 2022 r. (druk sejmowy nr 2567).

W dniu 12 września 2022 r. projekt ustawy został skierowany do pierwszego czytania do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi, po rozpatrzeniu projektu ustawy na posiedzeniu w dniu 27 września 2022 r., wniosła o jego uchwalenie przez Sejm w brzmieniu zaproponowanym w sprawozdaniu (druk sejmowy nr 2625).

Drugie czytanie projektu ustawy odbyło się na 62. posiedzeniu Sejmu w dniu 28 września 2022 r.

Sejm uchwalił ustawę na 62. posiedzeniu w dniu 29 września 2022 r. Za przyjęciem ustawy głosowało 429 posłów, przy 11 głosach przeciw i braku głosów wstrzymujących się.

III. Uwagi szczegółowe

1. Proponowana w art. 2 ust. 1 pkt 10a ustawy o nawozach i nawożeniu (art. 1 pkt 2 lit. a tiret ósme procedowanej ustawy) definicja określenia „nawozowe produkty mikrobiologiczne” jest niezrozumiała w kontekście jej wcześniejszej treści w zakresie, w jakim odnosi się do wyrazów „**tych** mikroorganizmów”, z naciskiem na wyraz „**tych**”. Z brzmienia przedmiotowej definicji nie wynika bowiem, czy objęte nią

konsorcja oraz substancje stanowiące pożywkę dotyczą wszystkich mikroorganizmów, czy tylko mikroorganizmów martwych lub nieaktywnych, wchodzących w skład szeroko rozumianych mikroorganizmów. W związku z tym, w zależności od intencji projektodawcy, rekomenduje się przyjęcie zaproponowanej poniżej poprawki.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 2 w lit. a w tiret ósmym, w pkt 10a użyte dwukrotnie wyrazy „tych mikroorganizmów” zastępuje się wyrazem „mikroorganizmów”

albo

w art. 1 w pkt 2 w lit. a w tiret ósmym, w pkt 10a wyrazy „konsorcja tych mikroorganizmów” zastępuje się wyrazami „konsorcja mikroorganizmów martwych lub nieaktywnych”.

2. Wątpliwości budzi proponowana w art. 2 ust. 1 pkt 13 lit. b tiret pierwsze podwójne tiret drugie ustawy o nawozach i nawożeniu (art. 1 pkt 2 lit. a tiret dziewiąte procedowanej ustawy) definicja określenia „wprowadzenie do obrotu” w zakresie jej spójności z przepisami materialnymi ustawy o nawozach i nawożeniu.

Po pierwsze – proponowana definicja odnosi się do **innego podmiotu wprowadzającego do obrotu** na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nawozy, środki wspomagające uprawę roślin oraz nawozowe produkty mikrobiologiczne. Obowiązująca obecnie definicja „wprowadzenia do obrotu” wskazuje natomiast, że podmiot ten **wprowadza (nie zaś, że wprowadza do obrotu)** nawozy i środki wspomagające uprawę roślin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z obowiązującą definicją „wprowadzenia do obrotu” są zredagowane poszczególne przepisy materialne zmienianej ustawy: art. 4 ust. 3 pkt 3, ust. 7 pkt 3 i ust. 8 pkt 3, art. 6 pkt 1 lit. c, art. 7 ust. 3 pkt 3 i ust. 4 pkt 3 oraz art. 9 ust. 2 pkt 1 lit. g tiret trzeci i ust. 3 pkt 1 lit. d tiret trzeci. Przepisy te nie zostały objęte zakresem regulacji procedowanej ustawy, w celu ich dostosowania do nowego brzmienia omawianej definicji, i zamiast **do wprowadzenia do obrotu** produktów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej odnoszą się do ich **wprowadzenia** na tym terytorium. Pozostawienie ich w obecnym brzmieniu doprowadzi więc do sytuacji, w której po dniu wejścia w życie ustawy nie będą one spójne z przyjętą na ich potrzeby definicją określenia „wprowadzenie do obrotu”, a także z dodawanymi procedowaną ustawą dwoma nowymi przepisami materialnymi ustawy o nawozach i nawożeniu – art. 25a ust. 3 pkt 3 oraz art. 32a ust. 1, odnoszącymi się do **wprowadzenia do obrotu** przez inne podmioty odpowiednio

nawozów, środków wspomagających uprawę roślin albo nawozowych produktów mikrobiologicznych. W związku z powyższym oraz mając na uwadze określony w § 10 Zasad techniki prawodawczej nakaz posługiwania się w ustawie jednakowymi określeniami na oznaczenie jednakowych pojęć, rekomenduje się przyjęcie zaproponowanej poniżej poprawki.

Po drugie – w zakresie, w jakim proponowana definicja stanowi, że wprowadzeniem do obrotu jest przywóz na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej **nawozowego produktu mikrobiologicznego przeznaczonego na potrzeby własne należy zaznaczyć, że żaden przepis zmienianej ustawy, poza definiującym określenie „wprowadzenie do obrotu”, nie dotyczy wprowadzania do obrotu polegającego na przywozie tego produktu na potrzeby własne, a już z całą pewnością z państw trzecich.** Produktów wprowadzanych w ten sposób do obrotu nie dotyczy również proponowany art. 25a. Przepis ust. 3 tego artykułu określając zawartość zgłoszenia produktu do wykazu nawozowych produktów mikrobiologicznych, nie uwzględnia w nim danych podmiotu przywożącego nawozowe produkty mikrobiologiczne przeznaczone na potrzeby własne. W związku z tym w zależności od intencji projektodawcy rekomenduje się przyjęcie zaproponowanej poniżej poprawki.

Propozycja poprawek:

w art. 1:

- a) w pkt 2 w lit. a w tiret dziewiątym, w pkt 13 w lit. b tiret drugie otrzymuje brzmienie:
„– przywóz na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin, przeznaczonych na potrzeby własne”,
- b) w pkt 13, w art. 25a w ust. 2 po wyrazie „mikrobiologiczny” dodaje się wyrazy
„, z wyłączeniem podmiotu przywożącego ten produkt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na potrzeby własne,”

albo

w art. 1 w pkt 13, w art. 25a w ust. 3 w pkt 3 po wyrazach „Unii Europejskiej” dodaje się wyrazy „ lub przywiezionego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na potrzeby własne”;

w art. 1 dodaje się pkt 3a i 3b w brzmieniu:

- „3a) w art. 4 w ust. 3 w pkt 3, w ust. 7 w pkt 3 i w ust. 8 w pkt 3 oraz w art. 7 w ust. 3 w pkt 3 i w ust. 4 w pkt 3 po wyrazie „wprowadzający” dodaje się wyrazy „do obrotu”;

3b) w art. 6 w pkt 1 w lit. c, w art. 8 w ust. 1 w pkt 3 oraz w art. 9 w ust. 2 w pkt 1 w lit. g w tiret trzecim i w ust. 3 w pkt 1 w lit. d w tiret trzecim po wyrazie „wprowadzającego” dodaje się wyrazy „do obrotu”;

3. Wątpliwości budzi proponowany w art. 1 pkt 6 ustawy przepis art. 16f ustawy o nawozach i nawożeniu.

Po pierwsze – proponowany przepis stanowi, że wojewódzki inspektor ochrony roślin i nasiennictwa jest organem nadzoru runku, o którym mowa w poszczególnych przepisach rozporządzenia nr 2019/1009. Zabrakło w nim jednak odniesienia do organu nadzoru rynku, o którym mowa w przepisach **art. 38 ust. 1, 2, 4, 5 i 9 tego rozporządzenia**. Przepisy art. 38 ust. 1, 2, 4, 5 i 9 dotyczą m.in. kontroli produktów nawozowych UE. W związku z powyższym wyjaśnienia wymaga, czy wojewódzki inspektor ochrony roślin i nasiennictwa jest również organem nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 1, 2, 4, 5 i 9 rozporządzenia nr 2019/1009, a jeżeli tak, to czy proponowany przepis nie powinien tego uwzględniać. Jeżeli tak, to rekomenduje się przyjęcie zaproponowanej poniżej poprawki.

Po drugie – jeżeli chodzi o relację proponowanego przepisu do art. 30a zmienianej ustawy, który stanowi, że Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa sprawuje nadzór nad wprowadzaniem do obrotu i udostępnianiem na rynku produktów nawozowych UE. Powstaje bowiem pytanie, czy organ nadzoru rynku, o którym mowa w rozporządzeniu nr 2019/1009, nie powinien być jednocześnie organem sprawującym nadzór nad wprowadzaniem do obrotu i udostępnianiem na rynku produktów nawozowych UE. Należy zaznaczyć, że art. 37 rozporządzenia nr 2019/1009 (dotyczący nadzoru rynku Unii i kontroli produktów nawozowych UE wprowadzonych na rynek Unii) stanowi, że do produktów nawozowych UE stosuje się art. 16–29 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiającego wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu i uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 339/93 (Tekst mający znaczenie dla EOG). Z przywołanych wyżej przepisów art. 16–29 wynika, że **nadzór i kontrola tych produktów należy do kompetencji organ nadzoru rynku**. Przykładowo art. 19 tego rozporządzenia (zatytułowany – Środki **nadzoru rynku**) stanowi, że organy nadzoru rynku przeprowadzają odpowiednie kontrole właściwości produktów w wymaganym zakresie, a jego art. 18 ust. 3,

że państwa członkowskie powierzają organom nadzoru rynku niezbędne uprawnienia do prawidłowego wykonywania ich zadań.

W związku z tym jeżeli sprawowanie nadzoru, w tym kontroli, nad wprowadzeniem do obrotu i udostępnieniem na rynku produktów nawozowych UE, należy do wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa, będącego organem nadzoru rynku, rekomenduje się przyjęcie zaproponowanej poniżej poprawki. **Analogiczna uwaga dotyczy art. 3 ust. 1** ustawy stanowiącego, że nadzór nad udostępnianiem na rynku nawozów, o których mowa w art. 52 rozporządzenia nr 2019/1009, sprawuje Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa. W przypadku tych produktów środki nadzorcze i kontrolne określone w ww. rozporządzeniu nr 2019/1009 i rozporządzeniu nr 765/2008 będzie bowiem wykonywać również organ nadzoru rynku w osobie wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa.

Propozycja poprawek:

w art. 1 w pkt 6, w art. 16f po wyrazach „art. 34 ust. 1 lit. c” dodaje się wyrazy „, art. 38 ust. 1, 2, 4, 5 i 9”;

w art. 1 w pkt 17, w art. 30a wyraz „Inspekcja” zastępuje się wyrazami „Wojewódzki inspektor”;

w art. 3 w ust. 1 wyrazy „Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa” zastępuje się wyrazami „wojewódzki inspektor ochrony roślin i nasiennictwa”.

4. W proponowanym w art. 1 pkt 13 ustawy przepisie art. 25a w ust. 4 ustawy o nawozach i nawożeniu należy skreślić odwołanie do art. 2 ust. 1 pkt 10a.

Po pierwsze – ponieważ art. 2 ust. 1 pkt 10a określa definicję odwołania „nawozowy produkt mikrobiologiczny” i odwołanie się do niej jest bezprzedmiotowe. Zgodnie z dyrektywą § 147 ust. 1 Zasad techniki prawodawczej, jeżeli w ustawie ustalono znaczenie danego określenia w drodze definicji, w obrębie tego aktu nie wolno posługiwać się tym określeniem w innym znaczeniu.

Po drugie – dla zapewnienia spójności z pozostałymi przepisami zmienianej ustawy, w tym z pozostałymi ustępami samego art. 25a, w których używa się określenia „nawozowy produkt mikrobiologiczny”.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 13, w art. 25a w ust. 4 skreśla się wyrazy „, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 10a”.

5. Wątpliwości budzi relacja proponowanych w art. 1 pkt 16 ustawy przepisów art. 30 ust. 2 pkt 3, art. 31 ust. 1, art. 32a ust. 1, art. 37 i art. 37a ust. 2 ustawy o nawozach i nawożeniu, co do przedmiotu objętej ich zakresem regulacji kontroli. Wszystkie te przepisy dotyczą tej samej kontroli ale nie są spójne w części dotyczącej jej zakresu. Podstawowym przepisem określającym jej zakres jest art. 30 ust. 2 pkt 3. Stanowi no, że kontrola ta dotyczy:

- 1) spełnienia przez nawóz i środki wspomagające uprawę roślin wymagań jakościowych oraz określonych w przepisach wydanych na podstawie **art. 10 pkt 5 lub art. 11 pkt 5** wymagań, jakie powinny spełniać te nawozy i środki w zakresie dopuszczalnych wartości zanieczyszczeń;
- 2) przestrzegania **przepisów dotyczących obrotu nawozami i środkami wspomagającymi uprawę roślin;**
- 3) zgodności wapna nawozowego, do którego zalicza się wapno nawozowe zawierające magnez, z typami tego wapna i szczegółowymi wymaganiami jakościowymi, określonymi dla tych typów w przepisach wydanych na podstawie **art. 12 pkt 5.**

Pozostałe ze wskazanych przepisów odnoszą się do zakresu tej kontroli, przy okazji rozstrzygnięcia związanych z nią spraw, czyli: możliwości zakazania wprowadzania do obrotu produkt lub nakazania jego wycofania, ponoszenia przez nadzorowane podmioty opłat za wykonywanie czynności kontrolnych i badań laboratoryjnych oraz wymierzania kar pieniężnych za naruszenia objęte zakresem kontroli. W szczególności:

- 1) z jednego przepisu (art. 31 ust. 1) wynika, że w przypadku wprowadzenia do obrotu produktu niezgodnie z warunkami określonymi w **art. 3 ust. 1-4 może** nastąpić jego wycofanie z obrotu, natomiast z drugiego, określającego karę pieniężną (art. 37), że takie wycofanie **następuje (obligatoryjnie) również w przypadku naruszenia pozostałych ustępów art. 3, w tym ust. 8** (wymagającego zaopatrzenia nawozów zawierających azotan amonowy, przywożonych z państw trzecich, w ważny certyfikat, potwierdzający ich odporność na detonację);
- 2) jeden przepis stanowi, że przepisy wydane na podstawie art. 10 pkt 5 i art. 11 pkt 5 (art. 32a ust. 1) określają **wymagania jakościowe produktów**, natomiast pozostałe (art. 30 ust. 2 pkt 3, art. 31 ust. 1, art. 37a ust. 2 pkt 2) przewidując dwa oddzielne

rodzaje wymagań dla nawozów i środków wspomagających uprawę roślin – wymagania jakościowe i **wymagania w zakresie dopuszczalnych wartości zanieczyszczeń**, wskazujący, że to te drugie wymagania określają przepisy wydane na podstawie art. 10 pkt 5 i art. 11 pkt 5;

- 3) z jednego przepisu wynika, że w ramach kontroli sprawdza się spełnienie tzw. **wymagań dodatkowych, zadeklarowanych przez wprowadzającego do obrotu produkt** (art. 32a ust. 1), natomiast pozostałe przepisy, **w tym określający zakres tej kontroli art. 30 ust. 2 pkt 3**, nie odnoszą się do takich wymagań.

W związku z tym oraz mając na uwadze, że wskazane niespójności (zachodzące między proponowanymi przepisami) mogą wpływać na ich prawidłową interpretację i stosowanie, ewentualne propozycje poprawek w omawianym zakresie będą możliwe po przedstawieniu wyjaśnień przez przedstawiciela Rządu.

6. Wątpliwości budzi relacja proponowanych przepisów art. 31 ust. 1 i art. 37 ustawy o nawozach i nawożeniu.

Po pierwsze – przepis art. 31 ust. 1 stanowi, że w przypadku gady w wyniku kontroli przeprowadzanej w ramach nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu nawozów i środków wspomagających uprawę roślin stwierdzono, że **nie są spełnione warunki dotyczące wprowadzenia do obrotu określone w art. 3 ust. 1–4 lub art. 5**, wojewódzki inspektor ochrony roślin i nasiennictwa **może, w drodze decyzji, nakazać wycofanie z obrotu nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin**. Decyzja taka, zgodnie z art. 31 ust. 2, podlega natychmiastowemu wykonaniu. Przepis art. 37 stanowi natomiast, że ten kto wprowadza do obrotu nawozy lub środki wspomagające uprawę roślin **niezgodnie z warunkami określonymi w art. 3 lub art. 5 – wycofuje je z obrotu na własny koszt**. W tym drugim przypadku zgodnie z proponowanym art. 37c ust. 1 termin wycofania nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin ustala wojewódzki inspektor ochrony roślin i nasiennictwa przeprowadzający kontrolę. Zgodnie natomiast z proponowanym art. 37a ust. 2 pkt 3, kto wprowadza do obrotu nawozy lub środki wspomagające uprawę roślin wbrew obowiązkowi, o którym mowa w **art. 31 ust. 1 pkt 2 lub art. 37**, nie wycofał tego produktu z obrotu podlega karze pieniężnej w wysokości od 2000 zł do 100 000 zł. Oba przepisy regulują więc ten sam zakres spraw – podejmowanie przez ten sam organ działań władczych w przypadku naruszenia

przy wprowadzaniu do obrotu nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin warunków określonych w art. 3 lub art. 5. Przyjmują więc, że w wyniku kontroli, o której mowa w art. 30 ust. 2 pkt 3, stwierdzono naruszenie przy wprowadzaniu do obrotu nawozów lub środków wspomagających uprawę roślin wymagań, o których mowa w art. 3, w tym ust. 1–4 lub art. 5, powstaje pytanie:

- 1) jak na gruncie ww. przepisów będzie wyglądało postępowanie wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa, w tym czy będzie wydawać decyzję na podstawie fakultatywnego upoważnienia, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 2, czy obligatoryjną decyzję na podstawie art. 37c ust. 1 określającą termin wycofania nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin, o którym mowa w art. 37;
- 2) zakładając, że wojewódzki inspektor ochrony roślin i nasiennictwa podejmie decyzję, na podstawie art. 31 ust. 1 pkt 2 – to jak w takim przypadku będzie stosowany przepis art. 37, który wymaga obligatoryjnego działania ze strony tego organu;
- 3) jakie jest *ratio legis* przepisu art. 31 ust. 1 pkt 2 przy obligatoryjnym wymogu działania wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa.

Po drugie – art. 31 ust. 1 pkt 2 przewiduje **fakultatywność działania** wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa w przypadku stwierdzenia przy wprowadzeniu do obrotu omawianych produktów naruszenia warunków określonych w art. 3 ust. 1–4 lub art. 5. Nasuwają się więc następne wątpliwości. Po pierwsze, dlaczego organ ten może, a nie jest obowiązany do wydania decyzji nakazującej wycofanie produktu z obrotu. Po drugie, jeżeli może, to jakimi przesłankami będzie się kierować przy podejmowaniu takiej decyzji. Przyjęta w proponowanym przepisie fakultatywność działania wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa, przy braku przesłanek wyznaczających granice tych działań, budzi wątpliwości w świetle określonej w **art. 7 Konstytucji zasady legalizmu**, wymagającej od organów władzy publicznej działania na podstawie i w **granicach prawa** oraz z wywodzonej z zasady demokratycznego państwa prawa zasady określoności i zupełności przepisów prawa oraz zasady zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa.

W związku z tym ewentualna propozycja poprawek w omawianym zakresie będzie możliwa po przedstawieniu wyjaśnień przez przedstawiciela Rządu.

7. Zastrzeżenia budzi proponowany w art. 1 pkt 23 ustawy przepis o karze pieniężnej art. 37 ustawy o nawozach i nawożeniu w zakresie, w jakim określa obowiązek materialny polegający na wycofaniu z obrotu produktu niespełniającego warunków określonych w art. 3 lub art. 5 zmienianej ustawy. Zgodnie z dyrektywą § 81a ust. 1 Zasad techniki prawodawczej, odzwierciedloną w przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego dotyczących administracyjnych kar pieniężnych, w przepisach o karach pieniężnych określa się w sposób wyczerpujący okoliczności odpowiedzialności, podmiot uprawniony do nałożenia kary pieniężnej oraz wysokość tej kary. **Nie określa się w nich natomiast obowiązków materialnych. Te zamieszcza się w przepisach prawa materialnego ustawy tak, jak ma to miejsce w przypadku np. art. 7 ust. 3 lub 4, czy art. 31 ust. 1 pkt 2, zmienianej ustawy – również dotyczących wycofania z obrotu produktów niespełniających określonych wymagań.** W związku z tym proponuje się, aby obowiązek określony w art. 37 stanowił przedmiot regulacji odpowiedniego przepisu materialnego zmienianej ustawy, którego niewykonanie będzie skutkować sankcją. Niemniej ewentualna propozycja poprawki w tym zakresie będzie możliwa po przedstawieniu wyjaśnień przez przedstawiciela Rządu, **w tym jeżeli chodzi o relację analizowanego przepisu do art. 31 ust. 1 pkt 2, przewidującego możliwość nakazania wycofania z obrotu nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin, w drodze decyzji** (o czym mowa w powyższej uwadze nr 6).
8. Z brzmienia proponowanego w art. 1 pkt 23 ustawy przepisu art. 37b ust. 6 pkt 5 ustawy o nawozach i nawożeniu wynika, że wskazany w nim użytkownik produktu nawozowego UE jest podmiotem gospodarczym udostępniającym ten produkt na rynku. Sugeruje to użycie w tym przepisie bezpośrednio po odniesieniu się do użytkownika produktu wyrazów „lub inny podmiot gospodarczy udostępniający na rynku ten produkt” – *a contrario* inny podmiotu gospodarczy udostępniający na rynku produkt niż użytkownik tego produktu. Ponieważ użytkownika produktu (podmiotu używającego produkt, korzystającego z niego) nie należy, jak się wydaje, utożsamiać z podmiotem gospodarczym, który udostępnia produkt na rynku, rekomenduje się przyjęcie zaproponowanej poniżej poprawki.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 23, w art. 37b w ust. 6 w pkt 5 skreśla się wyraz „inny”.

9. Proponowany w art. 1 pkt 23 ustawy przepis art. 37c ust. 1 ustawy o nawozach i nawożeniu wymaga doprecyzowania w zakresie, w jakim odwołuje się do wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa przeprowadzającego **kontrolę** przez wskazanie, **o jaką w tym przypadku kontrolę (kontrolę) chodzi**. W szczególności jest to istotne w przypadku wymierzania kar pieniężnych, o których mowa w art. 37b. Ustawa o nawozach i nawożeniu nie zawiera bowiem przepisów odnoszących się do kontroli, w wyniku której właściwy organ wymierza karę określoną w art. 37b. Jeżeli w proponowanym przepisie chodzi odpowiednio o kontrolę, o której mowa w art. 30 ust. 2 pkt 3 (przeprowadzaną w ramach nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu nawozów i środków wspomagających uprawę roślin) oraz o kontrolę przeprowadzaną w ramach nadzoru, o którym mowa w art. 30a zmienianej ustawy (nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu i udostępnianiem na rynku produktów nawozowych UE), to rekomenduje się przyjęcie zaproponowanej poniżej poprawki. W przeciwnym razie propozycja poprawki w omawianym zakresie będzie możliwa po przedstawieniu wyjaśnień przez przedstawiciela Rządu. **Analogiczna uwaga dotyczy art. 2 ust. 7 oraz art. 3 ust. 5.**

Propozycja poprawek:

w art. 1 w pkt 23, w art. 37c w ust. 1 wyraz „kontrolę” zastępuje się wyrazami „odpowiednio kontrolę w ramach nadzoru, o którym mowa w art. 30 ust. 1 albo art. 30a”;

w art. 2 w ust. 7 po wyrazie „kontrolę” dodaje się wyrazy „w ramach nadzoru, o którym mowa w ust. 3”;

w art. 3 w ust. 5 po wyrazie „kontrolę” dodaje się wyrazy „w ramach nadzoru, o którym mowa w ust. 1”.

10. Proponowany w art. 1 pkt 23 ustawy przepis art. 37c ust. 4 ustawy o nawozach i nawożeniu nie wyraża żadnej normy prawnej. Ma wyłącznie charakter informacyjny. Stanowi on bowiem, że kary pieniężne, o których mowa w art. 37–37b zmienianej ustawy, podlegają egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w zakresie egzekucji obowiązków o charakterze pieniężnym. **Norma ta wynika jednoznacznie z przepisu art. 2 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, który stanowi, że egzekucji administracyjnej podlegają grzywny i kary pieniężne wymierzone przez organ**

administracji publicznej. W rozpatrywanym przypadku wszystkie kary określone w art. 37–37b są karami pieniężnymi wymierzonymi przez organ administracji publicznej w osobie wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa. W związku z tym oraz mając na uwadze wymogi określone w § 4 i § 11 Zasad techniki prawodawczej, zakazujące odpowiednio powtarzania w ustawie przepisów zamieszczonych w innych ustawach oraz zamieszczania w niej wypowiedzi, które nie służą wyrażaniu norm prawnych, rekomenduje się przyjęcie zaproponowanej poniżej poprawki. **Analogiczna uwaga dotyczy art. 2 ust. 10 i art. 3 ust. 8 ustawy.**

Propozycja poprawek:

w art. 1 w pkt 23, w art. 37c skreśla się ust. 4;

w art. 2 skreśla się ust. 10;

w art. 3 skreśla się ust. 8.

11. W przepisach art. 2 ust. 5 i 6 ustawy proponuje się wskazać, że określone w nich naruszenia są zagrożone **nie karą administracyjną lecz karą pieniężną**, jednolicie z pozostałymi przepisami procedowanej ustawy określającymi kary pieniężne za poszczególne naruszenia, w tym z pozostałymi ustępami samego art. 2 (ust. 7–10), a także zgodnie z terminologią przyjętą na określenie tego rodzaju kar w Zasadach techniki prawodawczej i Kodeksie postępowania administracyjnego (dział IVa – Administracyjne kary pieniężne).

Propozycja poprawki:

w art. 2 w ust. 5 w części wspólnej oraz w ust. 6 w części wspólnej wyraz „administracyjnej” zastępuje się wyrazem „pieniężnej”.

12. Proponowany art. 3 ust. 3 ustawy określa karę pieniężną za **udostępnianie** nawozów, o których mowa w art. 52 rozporządzenia nr 2019/1009, niezgodnie z przepisami. Pozostałe przepisy tego artykułu (ust. 1 i 4) odnoszą się natomiast do **udostępniania na rynku** tych nawozów. W związku z tym jeżeli art. 3 ust. 3 powinien dotyczyć kary pieniężnej za **udostępnienie na rynku** omawianych produktów, to rekomenduje się przyjęcie zaproponowanej poniżej poprawki.

Propozycja poprawki:

w art. 3 w ust. 3 wyraz „udostępnia” zastępuje się wyrazami „udostępnia na rynku” oraz wyraz „udostępnienie” zastępuje się wyrazami „udostępnienie na rynku”.

13. Przepis art. 4 ust. 5 ustawy jest zredagowany niezgodnie z wymogami Zasad techniki prawodawczej dotyczącymi odwoływania się w przepisach do innych aktów normatywnych. Ponieważ Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia jest ustawą, to przy odwoływaniu się do niego obowiązują wymogi określone w § 158 ust. 1 Zasad techniki prawodawczej, zgodnie z którymi jeżeli w akcie normatywnym odsyła się do innego aktu normatywnego, przy odesłaniu **przytacza się w całości aktualny tytuł tego aktu**. W związku z tym rekomenduje się przyjęcie zaproponowanej poniżej poprawki.

Propozycja poprawki:

w art. 4 w ust. 5 wyrazy „Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2022 r. poz. 1124)”.

14. Proponuje się skreślenie art. 7 opiniowanej ustawy zachowującego w mocy rozporządzenia wydane na podstawie art. 10, art. 11 oraz art. 28 ust. 5 ustawy o nawozach i nawożeniu, ponieważ w rozpatrywanym przypadku nie zachodzą przesłanki określone w Zasadach techniki prawodawczej dla zachowania w mocy aktów wykonawczych. Przepis § 33 ust. 1 Zasad techniki prawodawczej stanowi, że **wyjątkowo** można zachować w mocy tylko akty wykonawcze, **które nie są niezgodne z nową albo zmienianą ustawą, jeżeli na skutek uchylecia albo zmiany przepisu upoważniającego** utraciłyby moc z dniem wejścia w życie przepisu dokonującego takiego uchylecia albo zmiany. Okoliczności skutkujące utratą mocy obowiązującej dotychczasowego aktu wykonawczego określają przepisy § 32 ust. 1 i 2 Zasad techniki prawodawczej. Zgodnie z nimi **utrata mocy obowiązującej aktu wykonawczego następuje jeżeli:**

- 1) **uchyla się ustawę**, na podstawie której wydano akt wykonawczy, **albo uchyla się przepis ustawy upoważniającej do wydania aktu wykonawczego;**
- 2) **zmienia się treść przepisu upoważniającego do wydania aktu wykonawczego** w ten sposób, że zmienia się:
 - a) rodzaj aktu wykonawczego,
 - b) zakres spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym,
 - c) wytyczne dotyczące treści aktu wykonawczego.

W przypadku art. 10, art. 11 oraz art. 28 ust. 5 ustawy o nawozach i nawożeniu nie zachodzi żadna ze wskazanych wyżej okoliczności skutkujących utratą mocy obowiązującej rozporządzenia wydanego na ich podstawie. **Ustawa nie dokonuje bowiem ani uchylecia, ani zmiany treści tych przepisów (przepisów upoważniających do wydania rozporządzeń).** W takim razie skoro nie mogą one utracić mocy obowiązującej, zgodnie ze wskazanymi wyżej postanowieniami Zasad techniki prawodawczej, z dniem wejścia w życie opiniowanej ustawy, to za bezprzedmiotowe należy uznać ich zachowywanie w mocy. Dodatkowo, w przypadku art. 11 ustawy o nawozach i nawożeniu należy zaznaczyć, że nie tylko nie jest zmieniana treść tego artykułu, ale również nie jest zmieniana treść przepisów, do których się on odwołuje. Mając powyższe na uwadze rekomenduje się przyjęcie zaproponowanej poniżej poprawki.

Propozycja poprawki:

skreśla się art. 7.

Sławomir Szczepański

Główny legislator